

EITEM AR Y RHAGLEN: 10

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

21 Mehefin 2010

GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS A GWIR DDANGOSYDDION DARBODUS 2009/2010

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd

Pwrpas yr Adroddiad

- 1 Mae'r adroddiad trysorlys blynyddol yn un o ofynion trefnau cofnodi'r Awdurdod, ac mae'n cynnwys gweithgarwch y trysorlys ar gyfer 2009-2010. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys y gwir Ddangosyddion Darbodus ar gyfer 2009-2010, yn unol â gofynion y Cod Darbodus.

GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS 2009-2010

Crynodeb o'r Strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer 2009-2010

- 2 Rhagfynegodd Butlers, sy'n ymgynghorwyr Trysorlys yr Awdurdod, y byddai'r flwyddyn Ariannol 2009-2010 yn gweld y gyfradd sail yn syrthio o 1% i 0.5% gyda chyfraddau tymor byr yn parhau'n isel am yr ychydig flynyddoedd nesaf. Cafwyd argymhelliad i fanteisio ar y ddyled tymor byr rhatach drwy symud o gyfraddau sefydlog tymor hirach. Y strategaeth oedd cymryd y ffurf fwyaf priodol o fenthycia gan ddibynnu ar y cyfraddau llog ar y pryd ac ystyried y cyfleoedd sydd ar gael ar gyfer ailstrwythuro dyledion. Dylid cymryd agwedd wylidwrus tuag at fuddsoddi cronfeydd, ni ddylai'r buddsoddiadau hiraf fod yn hirach na thri mis a dylid dadansoddi'r holl wybodaeth sydd ar gael ar gyfatebwyr cyn buddsoddi.

Y Cefndir Economaidd ar gyfer 2009-2010

- 3 Roedd a rhagolwg economaidd ar gyfer 2009-10 yn rhagweld y byddai'r gyfradd sail yn gostwng i 0.5% ac y byddai gostyngiad

yng nghyfradd fenthycyca tymor byr y PWLB. Roedd y rhagolygon ar gyfer y flwyddyn yn gywir ac mae cyfraddau wedi parhau ar lefel isel cyson drwy gydol y flwyddyn gydag amrywiadau bach yn y gyfradd PWLB tymor byr mewn ymateb i newidiadau yn y farchnad. Roedd pryderon am y sector Fancio yn dal yn amlwg ac roedd methiant nifer o Sefydliadau Bancio yn y flwyddyn flaenorol yn ei gwneud yn anodd i strategaethau buddsoddi Awdurdodau Lleol gan mai'r brif flaenoriaeth oedd sicrhau diogelwch cronfeydd. Parhaodd nifer fawr o Awdurdodau Lleol i fuddsoddi cronfeydd dros ben ym Manc Lloegr yn hytrach na Banciau a Chymdeithasau Adeiladu, gan aberthu elw er mwyn cael sicrwydd. Cymrodd yr Awdurdod agwedd wylidwrus ar fuddsoddiadau gan fuddsoddi dros dro mewn Sefydliadau Bancio a Chymdeithasau Adeiladu Prydeinig ar y rhestr o gyfatebwyr yn unig. O safbwynt benthycyca, manteisiodd yr Awdurdod ar y cyfraddau llog isel gan fenthycyca dros y tymor byr gyda chymysgedd o gyfraddau sefydlog ac amrywiol, gan ddilyn cyngor Butlers. Nid oedd unrhyw gyfleoedd i ailstrwythuro yn ystod y flwyddyn.

Gweithgarwch Benthycy

- 4 Cymerir benthyciadau i ariannu rhaglen gyfalaf yr Awdurdod Tân ac Achub. Cymerwyd benthyciadau gwerth ychydig o dan £1m yn 2009-2010 i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf. Er hynny, ystyrir £850,000 o'r benthycyca newydd yn benthycyca ymlaen llaw i ariannu gwariant cyfalaf yn 2010-2011. Yn 2009-10 aeddfedodd gwerth £4,395,000 o fenthyciadau tymor penodol, disodlwyd y rhain gyda benthyciadau cyfradd amrywiol i fanteisio ar y cyfraddau llog isel.

Buddsoddiadau

- 5 Mae polisi buddsoddi'r Awdurdod yn cael ei bennu gan Ganllawiau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, sy'n cael ei weithredu yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod 15 Rhagfyr 2003. Roedd y gweithgarwch buddsoddi yn ystod y flwyddyn yn cydymffurfio â'r strategaeth a gymeradwywyd, ac ni chafodd yr Awdurdod unrhyw drafferthion hylifedd.
- 6 Buddsoddwyd yr holl arian oedd dros ben yn y farchnad gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar ran yr Awdurdod Tân. Balans buddsoddiadau'r flwyddyn ar gyfartaledd oedd £3,500,000 a balans y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2010 oedd £4,020,000 o'i gymharu â £1,650,000 ar 31 Mawrth 2009.

- 7 Cynyddodd balans yr arian sydd ar gael i'w fuddsoddi oherwydd benthycia PWLB ymlaen llaw a'r cronfeydd grant dros ben sy'n cael eu dal yn y cyfrif pensiwn. Gosodwyd y gyllideb ar gyfer llog buddsoddi pan roedd y gyfradd sail yn 5%, ers hynny mae'r gyfradd sail wedi gostwng i 0.5% ac wedi parhau ar y lefel hwn drwy gydol 2009-10. Gyda'r cyfraddau llog isel iawn, y llog a gafwyd o'n buddsoddiadau oedd £27,000 yn erbyn cyllideb o £200,000.

DANGOSYDDION DARBODUS

- 8 Yn unol â'r Cod Darbodus, mae gofyn i'r Awdurdod roi gwybod am wir ddangosyddion darbodus ar ôl diwedd y flwyddyn. Mae Atodiad A yn cynnwys rhestr y dangosyddion darbodus gorfodol. Mae rhai o'r dangosyddion hyn naill ai'n rhoi trosolwg neu derfyn ar weithgarwch trysorlys, a dangosir y rhain isod:

9

	2010 Gwir £'000	2010 Dangosydd Gwreiddiol £'000
Sefyllfa Benthycia	15,972	20,522
Gofyniad Ariannu Cyfalaf	15,122	20,522

- 9 Mae Gofyniad Cyllido Cyfalaf (Capital Financing Requirement – CFR) yn dangos angen sylfaenol yr Awdurdod i fenthycio i ddiben cyfalaf, ac mae hyn yn ffordd o fesur sefyllfa dyled y Cyngor fel y dangosir uchod. Er mwyn sicrhau y bydd gwir fenthycia buddsoddiadau dros y tymor canolig ar gyfer cyfalaf yn unig, ni ddylai'r benthycio, ar wahân i fenthycio tymor byr, fod yn fwy na'r CFR ar gyfer 2009-2010 ynghyd â'r newidiadau disgwylidig i'r CFR yn ystod 2010-2011 a 2011-2012. Mae'r tabl uchod yn amlygu'r ffaith fod sefyllfa benthycio net yr Awdurdod wedi bod £850,00 mil yn fwy na'r CFR ar gyfer 2009-2010, ac mae'r benthycio ychwanegol hwn yn swm sydd wedi'i fenthycio ymlaen llaw ar gyfer 2010-2011.
- 10 Y Terfyn Awdurdodedig yw'r "Terfyn Benthycio Fforddiadwy", sydd yn ofynnol dan adran 3 Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r tabl isod yn dangos fod yr Awdurdod wedi cadw ei fenthycio gros o fewn y Terfyn Awdurdodedig yn ystod 2009-2010.

- 11 Y Ffin Weithredol yw sefyllfa benthycg ddisgwyliedig yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn, ac mae cyfnodau pan fo'r gwir sefyllfa o dan, neu dros y Ffin yn dderbyniol ar yr amod nad yw'n uwch na'r Terfyn Awdurdodedig.

	2009/10 £'000
Dangosydd Gwreiddiol – Terfyn a Ganiateir	22,522
Dangosydd Gwreiddiol – Ffin Weithredol	20,522
Y mwyafswm o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	15,972
Yr isafswm benthycyca yn ystod y flwyddyn	15,013

Y FFRAMWAITH RHEOLEIDDIO, RISG A PHERFFORMIAD

- 12 Mae gweithgarwch rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cael ei reoli gan nifer o godau, statudau a chanllawiau proffesiynol:
- Deddf Llywodraeth Leol 2003 (y Ddeddf), sy'n darparu'r pwerau i fenthycg a buddsoddi yn ogystal â rhoi cyfyngiadau a therfynau ar y gweithgarwch hwn;
 - Mae'r Ddeddf yn caniatáu i Lywodraeth Cynulliad Cymru osod terfynau un ai ar yr Awdurdod neu'n genedlaethol ar bob awdurdod lleol, gan gyfyngu ar y benthycyca a ganiateir (er na wnaed unrhyw gyfyngiadau yn 2008-2009);
 - Mae'r Cyfrwng Statudol – (Statutory Instrument SI) 3239 (W319) 2003, diwygiedig, yn datblygu ac yn rheoli pwerau o fewn y Ddeddf
 - Mae'r Cyfrwng Statudol yn mynnu bod yr Awdurdod yn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch benthycyca gan ystyried Côt Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf Awdurdodau Lleol;

- Mae'r Cyfrwng Statudol hefyd yn mynnu bod yr Awdurdod yn cymryd gofal am holl weithgarwch y trysorlys gan ystyried Côt Ymarfer CIPFA ar gyfer Rheoli Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus;
 - Dan y Ddeddf mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi cyflwyno Canllaw Buddsoddi i strwythuro a rheoli gweithgarwch buddsoddi'r Awdurdod.
- 13 Mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â'r holl ofynion statudol a rheoleiddio perthnasol uchod sy'n rhoi terfyn ar lefel y risg sy'n gysylltiedig â'i weithgarwch rheoli trysorlys. Yn benodol, mae'r ffaith ei fod wedi mabwysiadu a gweithredu'r Côt Darbodus a'r Côt Ymarfer ar gyfer Rheoli Trysorlys yn golygu bod ei wariant cyfalaf yn ddoeth, yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy, ac mae ei arferion trysorlys yn dangos agwedd risg isel.

ARGYMHELLION

- 14 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
- (i) cymeradwyo'r gwir Ddangosyddion Darbodus 2009-2010; a
 - (ii) nodi'r adroddiad ar weithgarwch Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2009-2010.

ATODIAD A

		2009/10 Gwir	2009/10 Dangosydd Gwreiddiol
1	Gwariant Cyfalaf	2,573,924	5,606,000
2	Gofyniad Ariannu Cyfalaf	15,122,165	20,522,000
3	Benthyca	15,971,761	20,522,000
4	Buddsoddiadau	4,020,000	1,800,000
5	Terfyn a Ganiateir	15,971,761	22,522,000
6	Ffin Weithredol	15,971,761	20,522,000
7	Cymhareb y Costau Ariannu â Llif Refeniw Net	5.34%	6.18%
8	Effaith gynyddol Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf ar y Cyfraniadau gan yr Awdurdodau Cyfansoddol	30,244	123,325
9	Benthyciadau Cyfradd Llog Sefydlog fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	69.61%	55% - 100%
10	Benthyciadau Cyfradd Amrywiol fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	30.39%	0% - 45%
11	Strwythur Aeddfedu Benthyciadau Cyfradd Sefydlog		
	Dan 12 mis	37.03%	0% - 40%
	12 mis i 2 flynedd	16.65%	0% - 40%
	2 flynedd i 5 mlynedd	33.52%	0% - 50%
	5 mlynedd i 10 mlynedd	0%	0% - 75%
	10 mlynedd a hirach	13.80%	0% - 100%